

aelser, vort Land frembyder netop for disse Virksomheders Udvikling ogsaa fuldt ud kunne komme Landet til Gode. For mig stiller det sig derfor saaledes, at det vil have meget alvorlige Betænkneligheder ikke at gaa ind paa den foreliggende Handelstraktat. Det gaar jo nemlig ikke med en saadan Handels-traktat som med de Lovforslag, vi her behandle, nemlig saaledes, at vi kunne forkaeste dem det ene Aar og vedtage dem det næste, naar vi imidlertid ere komne paa andre Lan-ker. Jeg tror, at dersom vi forkaeste det fore-liggende Forslag til en Tarif, er der meget liden Udsigt til, at vi kunne faae nogen anden Tarif, ikke blot med Spanien, men over-hovedet med de andre Lande, som der kunde være Tale om; thi jeg kan ikke se rettere end, at man andetsteds vil blive meget betænkelig ved at indlade sig i Forhandlinger med Dan-mark, naar man ser, at et Land som Spanien nu har forhandlet i et Par Aar, og at Over-enskomsten, efterat alle Vanskeligheder ere blevne fjernede, og man tror, at man er naaet til en lykkelig Enighed, alligevel strander. Jeg tror, at dette vil virke i høi Grad afskønde paa en Del Landes Vist til at forhandle med os, og at det derfor, dersom denne Traktat ikke skulde blive vedtagen, vil blive meget van-skeligt at faae en anden Traktat i Stand baade senere med dette Land og overhovedet med andre Lande, som vi kunde ønske at komme i Forbindelse med. Jeg skal i saa Henseende med Hensyn til Betydningen heraf bede Dem lægge Mærke til den Iver, som der i den nyere Tid i alle andre Lande er blevet ud-folbet for at opnaa Handelstraktater med for-skjellige Lande, og særlig netop med de to Lande, som jeg her har nævnt, nemlig Spa-nien og Frankrig. Den Omstændighed, at man andetsteds har laaet saa stor Vægt paa at opnaa de Begunstigelser, som slike Trak-tater give, maa dog for os indeholde et Fin-gerpeg i Retning af at være varsomme i at holde os tilbage, naar Leilighed gives til — som jeg f. s. t. — paa rimelige Vilkaar at opnaa Noget. Det er derfor ogsaa mit Haab, at det foreliggende Forslag vil blive undergivet en omhyggelig Prøvelse og Over-veielse i et Udvalg, og at dette Udvalgs Over-veielse maa komme til at gaa i den Retning, at dog overveieende Grunde lige overfor de Betænkneligheder, der kunne reises, tale for Traktatens Vedtagelse.

C. Hage: Jeg tror, at det ærede Med-lem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tau-ber) i formel Henseende har Ret i, at den Forandring i Toldloven, som her foreslaaes, nødvendigvis maa foretages gennem en Lov. Naar Grundlovens § 18 i visse Henseender

kræver Rigsdagens Samtykke til Forbund og Handelstraktater, kan dette sikkert ikke opfat-tes saaledes, at Rigsdagens Samtykke skulde kunne gives paa anden Maade end den, der ibrigt, naar der er Tale om Grundlovs-forandringer eller Lovforandringer, er nød-vendig. Saaledes som Forslaget her fore-ligger, gaar det ud paa gennem en simpel Rigsdagsbeslutning at forandre den bestaaende Lovgivning. Jeg indser ikke Andet, end at en Beslutning af slikt Indhold vilde være fuldstændig ugyldig. Toldloven af 4de Juli 1863 kan efter Sagens Natur ikke ændres uden ved en ny Lov. Det ærede Medlem har fuldkommen Ret i at henlede det even-tuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at man kommer til at give dette Forslag en helt anden Form end den, hvori det er forelagt. Hvad nu Sagens Realitet angaar, da møde vi strax den Vanskelighed, at vi i mange Henseender savne fornødne Oplysninger om Virkningerne af Forslagets Vedtagelse. Vi have kun havt det liggende for os i to Dage, og først i Gaar have vi faaet fremlagt i Bureauet de forskjellige Aktstykker, vedrørende de førte Underhandlinger, saa der har kun været meget kort Tid til at sætte sig ind i Enkelthederne. Ligeledes har den høitærede Finantsminister heller ikke, da han indbragte Forslaget, ledsaget det med nogen Udtalelse, ei heller har han knyttet skriftlige Motiver dertil, som kunde give Oplysning om mange Spørgsmaal, som nu staa aldeles uflare. Jeg kommer tilbage til adskillige saadanne Tvivls-maal.

Den Traktat, som her foreligger os til Godkjenndelse, er jo Resultatet af omtrent 2½ Aars Forhandlinger. Det var den 18de Oktober 1881, at Spanien opsaagde den da bestaaende Handelstraktat til at udløbe Aaret efter samme Dag. Jeg veed imidlertid ikke, at den danske Regjering har gjort noget Skridt saa godt som i et helt Aar, fra den Tid, Traktaten blev opsaagt, for at søge enten den da bestaaende Traktat forlænget eller en ny Traktat indgaaet. Under Toldfor-handlingerne i 1881—82 i Landstinget udtalte f. Ex. Finantsministeren sig kun an-gaaende Traktatsspørgsmaalet saaledes, at en lille Stat med et lille Toldgebet maa være „overordentlig forsigtig“ med at indgaa Han-delstraktater, og det er bestjendt nok, at den høitærede Finantsminister ved mange Leilig-heder har udtalt sin Antipathi mod Handels-traktater overhovedet. Det var just i Ester-aaret 1882, da Traktatens Udløb stod lige for Haanden, at den Del af Landets Hand-lende, som ere umiddelbart interesserede i Handelen paa Spanien, søgte Ruten paa Struben og begyndte at reise et fuldt beret-